

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.069/2015/4.szám

A Kúria a Dr. Dékány Erzsébet Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Dékány Erzsébet ügyvéd/ által képviselt felperesnek a dr. Pocsai Boglárka jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. október 15. napján kelt 7.K.27.068/2014/6. számú végzésével kijavított, 2014. október 14. napján kelt 7.K.27.068/2014/5. számú ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.068/2014/5. számú kijavított ítéletét hatályon kívül helyezi, az alperes határozatának a kamatkedvezményre vonatkozó részét - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - a jogkövetkezményekkel együtt hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 50.000 (azaz ötvenezer) forint elsőfokú és 25.000 (azaz huszonötezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2009.-2012. közötti időszakban több alkalommal nyújtott kölcsönt az egyik tulajdonosa és ügyvezetője: P. Z. Gy. részére. A kölcsönnyújtásokról készült szerződések szerint a felek a jegybanki alapkamat+5% mértékű kamat fizetésében állapodtak meg, a kamat a tartozás maradéktalan visszafizetését követő 30 napon belül összegben esedékes. Az adózó a nyújtott kölcsön összegét főkönyvi számláin nyilvántartotta, a kamat összegét minden év végén bevételként elszámolta, követelésként nyilvántartásba vette, és a főkönyvi számlákon előírta.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Adóigazgatósága a felperesnél

2009. január 1. - 2012. december 31. között személyi jövedelemadó /szja/, Egészségbiztosítási Alapot megillető járulékok, Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető járulékok, százalékos egészségügyi hozzájárulás, szakképzési hozzájárulás, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékok, szociális hozzájárulási adó, szja magánszemélytől levont adó, Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető bevételek magánszemélyektől levont járuléka, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék magánszemélytől levont járuléka, valamint 2012. január 1. -2012. szeptember 30. közötti időszakra általános forgalmi adó /áfa/ adónemekre és járulékokra végzett bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés eredményeként a 2013. augusztus 21. napján kelt határozatával a felperest 2.505.000 Ft adókülönbözet, 1.244.000 Ft adóbírság és 520.000 Ft késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte.

A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2013. december 18. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Döntését - többek között - a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény /a továbbiakban: Szja tv./ 72.§ /1/-/2/ bekezdései alapján hozta meg. Indokolása szerint adózónak az ügyvezetője folyamatosan törlesztette a kapott hiteleket, kamatot azonban egyáltalán nem fizetett, illetve a kapott hitelek egyikét sem fizette vissza maradéktalanul a vizsgált időszakban. Az ügyvezető az Szja tv. 72.§ /1/-/2/ bekezdései értelmében kamatkedvezmény címén jövedelemhez jutott, mert a kamatfizetési kötelezettségét nem teljesítette, ezért adózónak szja megállapítási, bevallási és befizetési kötelezettsége keletkezett.

A felperes keresetében az adóhatározatoknak a kamatkedvezménnyel kapcsolatos része megváltoztatását kérte azzal, hogy e körben adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. Előadta, hogy az általa kölcsönként nyújtott összeg után ügyvezetőjének kamatfizetési kötelezettsége a kölcsönszerződés szerint a tőke teljes összegének megfizetése időpontját követő 30 napon belül keletkezik. Az Szja tv. 72.§-a értelmében nem annak alapján keletkezik kamatkedvezményből származóan jövedelem, hogy az adott évben fizet-e kamatot az adós vagy sem, hanem annak van jelentősége, hogy milyen mértékű kamatot fizet. Az adóév utolsó napján ki kell számítani a kifizetőnek

- a magánszeméllyel szemben fennálló követelésére a jegybanki alapkamat 5%-kal növelt összegét,
- a magánszeméllyel szemben fennálló követelésére a kölcsönszerződés szerinti kamat összegét (ezt kell elkönyvelni a fentiek szerint),
- végül a két kamat közötti különbséget kell kiszámolni, ebből kiderül, hogy van-e kamatkedvezményből származóan jövedelem. Évente az Szja tv. 72.§ /1/ bekezdése szerint számolta el a kölcsönnyújtáshoz kapcsolódó kamatot, így ügyvezetőjének kamatkedvezményből (vagy más jogcímen) jövedelme nem keletkezett,

az ügylet utáni társasági adóbevallási kötelezettségének pedig - az adóhatóság által sem vitatottan - eleget tett.

Az elsőfokú bíróság kijavított, jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint egyetértett a felperessel abban, hogy az Szja tv. 72.§ /1/ bekezdése kiszámítási módot tartalmaz, az évenkénti bevallás -elsődlegesen - a jegybanki alapkamathoz igazodóan keletkeztet elszámolást, amely nem jelent gondot akkor, amikor ténylegesen a kikötött kamat megfizetésre került.

A perbeli ügyben a felek közötti eltérő álláspontot az okozta, hogy a helyesen kikötött kamat akkor, amikor nem lesz az adott évben megfizetve, keletkeztet-e adókötelezettséget.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az a szerződésben foglalt kikötés, hogy csak a főtartozás megfizetése után jár a kamat, lehetővé teszi a tőke teljes megfizetéséig - ami jelen ügyben a késedelemre tekintettel a lejáratú esedékességtől számítva több hónap, év - a pénzösszeg kamatmentes használatát. A perbeli esetben a főtartozások nem lettek kiegyenlítve, amelyből következően a Bt. a felgyülemlett kölcsönt, annak teljes megfizetéséig, kamatmentesen nyújtotta az ügyvezetőnek.

Az elsőfokú bíróság irányadónak tekintette a KGD2012.177.(=BH 2012.302) számú döntésben foglaltakat, és a Legfelsőbb Bíróság 2008. 1819 számú elvi döntését.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és keresete teljesítését kérte. Lényegében megismételte és fenntartotta a keresetében foglaltakat. Álláspontja szerint az Szja tv. 72.§ téves értelmezésével meghozott ítélet jogsértő. A nyújtott kölcsönnek és kamatának a jogszerű nyilvántartása, elszámolása, utána a tao kötelezettségnek a teljesítése, továbbá kamatkedvezmény hiányában adózása jogszerű volt.

Az alperes érdemi ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A jogerős ítélet meghozatalát követően a peres feleknek lehetőségük van rendkívüli jogorvoslat igénybe vételére, ténykérdésben perújítási, jogkérdésben felülvizsgálati kérelmet terjeszthetnek elő. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között, és a megjelölt jogszabályok alapján vizsgálhatja felül /Pp. 272.§ /2/ bekezdés, 275.§ /2/ bekezdés, BH2002. 490., KGD2002. 262./.

Rögzíti a Kúria, hogy tény- és jogazonos ügyben a Kfv.V.35.542/2013/5. számú kúriai ítélet a perbeli jogkérdésről már döntött, amely ítélet szerint:

„Az Szja tv. 72.§ /1/ bekezdése alapján kamatkedvezményből származó jövedelem a kifizető magánszeméllyel szemben fennálló követelésére a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegével – ha a kifizető bizonyítja, hogy a szokásos piaci kamat ennél alacsonyabb, akkor a szokásos piaci kamattal – kiszámított kamatnak az a része, amely meghaladja az e követelés révén a kifizetőt megillető kamatot (kamatkedvezmény). A /2/ bekezdés értelmében az adót a kifizető adóévenként, az adóév utolsó napjára – ha a követelés az adóévben megszűnt, akkor a megszűnés napjára – megállapítja, valamint a kifizető által levont jövedelemadó megfizetésére és bevallására irányadó rendelkezések szerint megfizeti, illetve bevallja.

Az elsőfokú bíróság által hivatkozott BH2012. 302. számú eseti döntés tényállása szerint: a felperes kamatot nem számított fel a magánszemélyekkel szembeni követelése során. Az EBH2008. 1819. elvi határozatban a Legfelsőbb Bíróság azt rögzítette, hogy: a szerződésekben kikötött lejáratkor az esedékes kamatot a felperes a kölcsönfelvevőktől nem kérte, míg a Kfv.V.35.176/2010. számú ügyben azt, hogy: a felperes a kölcsön összege után kamatot nem számolt el. E döntések alapul szolgáló tényállásai nem azonosak a perbeli tényállással, így analóg jogesetként nem alkalmazhatók."

A Kúria jelen tanácsa teljes körűen egyet ért a Kfv.V.35.542/2013/5. számú kúriai ítéletben foglaltakkal, ezért attól eltérni nem kíván. A felperes és a magánszemély polgári jogi szerződésében a felek a kölcsönadott tőkeösszeg és annak kamata visszafizetéséről megállapodtak, az adóköteles tényállás alapján a felperes adóbevallási-, fizetési kötelezettségének tao adónemben – az alperes által nem vitatottan – eleget tett, az alperes az Szja tv. 72.§ /1/ és /2/ bekezdésében nem tudott meghatározni olyan

tényállási elemet, jogszabályrészt, amely alapján a felperesi ügyletben kamatkedvezményből jövedelem származott. Az alperes és az elsőfokú bíróság ellentétes álláspontja ezért jogszabályi alap nélküli.

Mindezek folytán a Kúria a Pp. 275.§-ának /4/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet, az alperes határozatának a kamatkedvezményre vonatkozó részét - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - a jogkövetkezményekkel együtt hatályon kívül helyezte.

A Kúria az alperest a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte a felperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-án alapul.

Budapest, 2015. május 7.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk.bíró